

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Slovensko dramatično društvo.

(Konec.)

Blagajnikovo poročilo se glasi: Slavni zbor! Uže v lanskem mojem poročilu mi je bilo žalibog opozoriti slavni občni zbor na naše slabo finančno stanje, katero je bilo tistikrat „sicer slabo, vendar ne obupno“; a tekom ravnokar minole gledališke sezone 1873/4 so se finančne kalamitete društva, prozročene v prvi vrsti po jako pičlem obisku slovenskih gledaliških predstav, tako pohujšale, da je bilo društvu le z največjimi težavami in z vedno pripomočjo posojil mogoče preteklo gledališko sezono častno dovršiti. Ko sem konci meseca aprila t. l. hotel svoje račune sklenoti, našel sem, da je priljubljeni pregovor: „Iz malega raste veliko“ tudi za nas žalibog preresničen, kajti mali vlanski primankljaj 29 gold. 23 kraje, zrastle je bil do strahovite svote 1.600 gold. in še više, ako bi bilo društvo primorano bilo na vsak način vse svoje dolžnosti do najmanjše pičice točno izpolniti. V tako obupnem finančnem stanju se odboru nij zdelo dostojno pred občni zbor stopiti ter novoizvoljenemu odboru skrb prepustiti, da v blatu tičeč Talijin voz zopet na trdna tla postavi. Zato je sklenol odbor, da se odloži letni občni zbor dotle, kadar se boče zgodilo vse, kar moči, da si opomore društvena blagajnica. Po vsestranskem preudarku nij kazalo odboru drugo, nego obrniti se do izobraženega našega občinstva v vseh slovenskih deželah z iskreno prošnjo, naj vsak po svojih močeh pripomore, da nam ne pogine s tolikimi žrtvami ustanovljeno narodno gledališče, in z veseljem slavnemu zboru poročamo denes, da nijsmo zastoj pozivali našega omikanega sveta, kajti vsi domorodci brez razločka stanú in političnega mišljenja so polagali darove na Talijin

žrtvenik, in tako je bil v teku treh mesecev primankljaj pokrit, društvo pa svojega propada rešeno.

Sicer kaže tudi letošnji proračun primanjkljaj v znesku 3.328 gld. 76 kr., ali ta primanjkljaj se bo dal v prvi vrsti pokriti po podporni svoti veleslavnega deželnega zbora kranjskega (katera je dosle znašala 2.400 gold. in katere je nadejati se vsaj i za prihodnje leto), po boljšem obisku toliko truda prizadevajočih slovenskih gledaliških predstav, po točnem vplačevanju vnanjih družabnikov (katerim bi pri tej priliki priporočal marljivejše vplačevanje letnih doneskov), po nabiranju novih stalnih udov in končno po največji varčnosti v novčnem gospodarstvu.

Pri tej priliki ne morem zamolčati slavnemu občnemu zboru, da, kar se nabora novih družabnikov tiče, je lansko leto odposlalo se nad 500 vabilnih pisem na najodličnejše rodoljube vse Slovenije, in od teh 500 „najodličnejših rodoljubov“ sta se vpisala — 2, reci dva za družabnika v dramatično društvo, in sicer eden kot podpornik, a drugi kot ustanovnik.

Ker po tej poti pač ne bomo dospeli do svojega smotra, namreč do pomnoženja naših družabnikov, tedaj nam ne ostaja drugo, nego da skušajo iskreni rodoljubi, po prepričevalni živi besedi pridobiti nam zanesljivi novih podpornih in ustanovnih družabnikov, kateri so vsacemu društvu najboljša zaslomba; dozdani družabniki pak naj nam tudi v prihodnje blagovolijo zvesti ostati, kajti le s združenimi močmi zamoremo s časom ustanoviti stalno narodno gledališče, katero je vsacemu izobraženemu narodu nepogojno potrebno in za katerega sijajni obstanek drugi narodi velikanske svote žrtvujejo.

Res je, da ubogi Slovenci v svojih sti-

skah in revah, kakor nikjer, niti na Talijinem polji ne moremo čudežev delati, ali tem bolj je naša sveta dolžnost, da si na vse kriplje prizadevamo ohraniti do boljših časov to malo trohico narodne ravnopravnosti v deželnem gledališči kranjskem, da naši zanamci ne bodo morali očitati nam nemarnosti.

Držimo se zvesto znane prislovice: „Pomagaj si sam in Bog ti pomore“, ter storimo vsi brez razločka vse, česar je treba, da bomo vkljub svojim bornim razmeram, še v prihodnje ta zavod narodne prosvete častno vzdržati zamogli.

Dohodki in stroški „Dramatičnega društva“ od 1. maja 1873 do 26. avgusta 1874. leta so: Skupni dohodki 9765 gl. 92 5 kr. v gotovini in 4304 gld. v dolžnih pismih. Skupni stroški 9205 gld. 18 5 kr. v gotovini in 2500 v dolžnih pismih. Končni ostanek 560 gld. 74 kr. v gotovini in 1804 gld. v dolžnih pismih. — Proračun o dohodkih in stroških „Dramatičnega društva“ za čas od 26. avgusta 1874 do konca aprila 1875. leta je: Skupni dohodki 5011 gld. 24 kr. v gotovini in 1804 gld. v dolžnih pismih. Skupni stroški 8340 gld. v gotovini. Končni ostanek 1804 gld. v dolžnih pismih. Končni primanjkljaj 3228 gld. 76 kr. v gotovini. — Stan premoženja „Dramatičnega društva“ dne 25. avgusta 1874. leta je: Aktiva 5820 gld. 14 kr. Pasiva 499 gld. 55 kr. Saldo premoženja 5320 gld. 59 kr. v gotovini.

Predsednik g. Grasselli pozdravlja zbrane ude in obrazloživši, zakaj nij bilo občnega zbora maja meseca, namreč da se je mej tem časom z nabiranjem pokril deficit, jemlje odbor dramatičnega društva v bran pred brezumnim očitanjem necega lista, ka je odbor bil kriv, resp. nekateri udje, da je društvo slabše prosperiralo. On protestira proti

Listek.

Kantorčica.

Roman s pogorskega zakotja.

(Češko spisala Karolina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič.)

(Daje.)

Otik, hrepené in vzdihovaje, začne čvrsto in zdravo barvo izgubljavati; in ko je prenehal nazadnje tudi jesti in je mati nosila sklede z mize kakor jih je tja postavljala, vendar le je prenehala posmehovati se. Zamislila se je, in enkrat dopoldne je nesla na pašo predpoldnico pastirjem sama, rekla je, da mora vendar enkrat pogledati, kako tam vlastno z živino počno. Pomagal jim je pasti kakor navadno Podgajski Jenik, in rekla mu je, tu hvaleč tam grajajoč le kakor mimogrede:

„Kaj ima Enefa toliko opravka, da se ne more za trenotek na našem domu poka-

zati! Reci vendar dedčeku, da bi jo zopet enkrat k meni poslal. Saj vam deklica čisto vsahne, če bode zmirom le doma.“

Uprav ta večer je prišla Otiku potrpežljivost do grla.

„Zdaj sem pri konci,“ rekel je in meril z velikimi koraki sobo; „ali moram iti od tod proč in gledati, da pozabim na to čarodejnico, ali pa se moram z njo sniti. Ali pozabiti, to pojde teško; ne morem uže drugače misliti, nego da mi je res „naredila“. Nikoli nijsem poznal, kaj je žalost in tužnost; mislil sem, da jih razumen človek še ne čuti. Pa podučilo me je. Da, da, tako se je zgodilo in ne da se več popraviti: doktor Otokar Mrakota, zbožnovani ljubljeneec vseh praških krasotink, prvo solnce mej praškimi mladeniči, toži po kmetski šivilji, po sestri umazanega z zaplatami zašitega čedilca črevljev, po hčeri kmetskega čapkarja. To je smešno, neumno, neslišano, res never-

jetno, ali — res je. Do dobrega sem zaljubljen, pripravljen za-njo najzvitije neumnosti zvršiti. Sam bog ve, kako sem k tej ljubezni prišel; zraven sem tako bolen, kakor bi bil kašelj dobil; nijsem je klical, ne tožil po njej, na ničesar nijsem mislil, ali ko sem to kantorčico zagledal, mi je bilo, kakor bi se me jelo nekaj prijemat in nijsem se mogel več znebiti. Godi se tudi meni z njo, kakor njenemu predniku s tisto krasno gospodično. Pa kaj se zmirom izgovarjam; kaj mislim zmirom zdaj na tega, zdaj na onega, kaj bi mi pač rekel in kako bi si mi smijal, ko bi vedel, kaj se z menoj godi? Da-li sem od koga odvisen; nijsem sam svoj gospod? — Kdo mi sme kaj zapovedati? Lehko delam kar hočem in storim kako neumnost, saj bode le moja in nobenega družega škoda. Pa kdo bi zmirom mislil, kaj bode in kaj pride? Uživajmo sedanost; bedak, kdor zmirom prihodnost preiskuje,

natolcevanju („Novic“ Ur.), da bi bili posamezni odborniki svojo odborniško dolžnost zanemarjali. Sicer pa vsa ta natolcevanja izvirajo iz obžalovanja vredne prikazni, da se pri nas politično protivrje prenaša na osebo, in da se sovraštvo in mrzenje celo v zavode nosi, kjer ne bi smeli politični nazori odločevati, nego samo sposobnost. On kot predsednik si šteje v dolžnost, vsem dozdanim odbornikom zahvaliti se za njihovo nesebično marljivost. (Odobrovanje.) Dalje pozove predsednik, naj zbor izreče sožaljenje za letos umrlimi družabniki s tem da zbrani vstanejo, kar se zgodi.

K poročilu blagajnikovemu poprime besedo H. Turk in želi, da bi se odločilo, ali vplača društvo náplačo po 30 gold. na tri akcije banke „Slovenije“, katere je ob svojem času bil društvu podaril g. dr. Zarnik, ali ne.

Jurčič predlaga, naj se ta stvar prepušti odboru, ki se ima denes voliti. Ta predlog se sprejme.

Dr. Karel Bleiweis predlaga resolucijo, naj se odboru naloži, da le po tehtnem in vestnem preudarku in če se mu posreči dobrih močij dobiti, se naj igranje nadaljuje, sicer pa za eno leto rajši opusti.

Temu nasproti govori Jurčič in meni, da se od bodočega odbora vesten preudarek mora že naprej brez resolucije v poštvi jemati, po drugi strani pak bi enaka resolucija morda odboru roke vezala. Da bi se igranje opustilo za eno leto to je nevarno v misel jemati, ker Slovenci vidimo marsikje drugje kako rado in lahko se kaj opusti, a kako težko je stvar potem zopet v prejšnji tir pripravi.

Dr. Bleiweis pojasnjuje še svojo resolucijo in dodaje, da priprav za igranje nij še dovolj.

Temu ugovarjata predsednik in tajnik obrazloživši, da se je dozdej priprav storilo kar je bilo mogoče, in da bode prihodnji odbor še pred začetkom igranja mogel vse izvršiti kar se tiče igralcev, repertoire pak je dobro preskrbljen.

Resolucija dr. K. Bleiweisa se ne sprejme.

Za preglednika računov sta bila voljena po nasvetu g. Murnika gg. dr. Stare in Oblak.

Blagajniku g. Žagarju občni zbor

izreka iskreno zahvalo za njegovo marljivo delovanje.

Pred volitvijo odbora naznani dr. Zarnik v svojem in v imenu dr. Vošnjaka, ki je v deželni zbor v Gradec odšel, da bi na noben način ne sprejela nove volitve v odbor. Tudi g. Grasselli izreče, da nove volitve ne prevzame. V odbor so bili potem voljeni: Murnik za predsednika, Žagar za blagajnika, za odbornike pak: Dr. Karel Bleiweis, prof. Erjavec, E. Guttman, Josip Jurčič, Fr. Levec, Janko Krsnik Josip Noll, prof. Pletršnik, dr. Stare in V. Valenta.

Deželni zbori

Deželni zbor goriški.

V Gorici, 13. sept. [Izv. dopis.]

(Konec.)

Četrta seja 10. septembra. — Gorijski poročila o načrtu postave zastran naprave novih zemljiščnih knjig na Goriškem.

Splošne razprave se vdeležita samo dr. Lavrič in vladni specialni zastopnik o tej zadevi, svetovalec tržaške nadsodnije dr. Defacis.

Dr. Lavrič pravi, da se mora opraviti, zakaj bo glasoval za vladni predlog, dasiravno se isti ne ujema popolnoma z razmerami in potrebami naše dežele: Vladni načrt določuje, da bodo okrožna sodnija v Gorici in okrajne sodnije po deželi izvrševale vse, kar se tiče naprave zemljiščnih knjig, odsek pa je nasvetoval za to posebne komisije. Na dotično telegrafično vprašanje je minister pravosodja odgovoril, da ne privoli v tako premembo svojega načrta. Ker so naše sodnije že tako z delom preobložene, se je bati, da bode snovanje novih knjig le počasi napredovalo. Toda zdaj imamo samo to alternativo, ali sprejeti postavo, kakoršno predlaga ministerstvo, ali pa podati se v nevarnost, da postava pade. Žalostno je in nikakor prav, da se poslanci na tak način na zid pritiskajo. Toda, ker že toliko let hrepenimo po prepotrebni nam zemljiščnih knjigah in z ozirom na to, da je minister v svojem odgovoru zagotovil, da se bodo dotični stroški iz državnega zaloge plačali, ne ostane drugega nego udati se in sprejeti vladni predlog.

Dalje opazuje Lavrič, da je že v odseku sprožil predlog, naj bi se v postavu sprejela določba, da se imajo zemljiščne knjige napraviti in potem pisati v slovenskih okrajih slovensko in v italijanskih italijansko, toda ker je bil zavrnjen, da spada ta določba v izvrševalne poduke, protestuje že zdaj zoper to, da bi se v slovenskih okrajih drugače knjige napravile in spisavale nego v slovenskem jeziku. — Končno pozivlja vladnega zastopnika, naj tukaj v javni seji prebere ministrovu zagotovilo, da bode država plačala stroške za napravo novih zemljiščnih knjig.

Vladni zastopnik, dr. Defacis, zagotavlja, da je načrt postave primeren tukajšnjim razmeram in da nij res, da bi vlada v enako posilno stanje devaladeželni zbor; da se bo lahko še pozneje s posebnimi postavami kaj spremenilo, ako bi se to pri izvrševanju za potrebno spoznalo, in da se bo ministerstvo glede jezika v svojih instrukcijah oziralo na želje in posebne razmere naše dežele. Zadnjič prebere pasus ministrovega odgovora, da bo država plačala stroške, za kolikor jih postava ne nalaga občinam.

Na to se postava potrdi en bloc v drugem in tudi v zadnjem branji.

Dr. Abram bere poročilo finančnega odseka o proračunih za l. 1875 sledečih zalogov: Glavnega zaloge za uboge, stipendijskega zaloge, deželno-občinskega zaloge, za ranjene in bolne vojake, zaloge verdenberških stipendijev, gospinskega zaloge, zaloge za gozdorejo, — katere potrdi zbor brez razprave.

Enako se potrdita tudi računski sklepa šolskega zaloge in zaloge verdenberških stipendijev za leta 1873 po predlogih finančnega odseka. (Poročevalec Candussi.)

Predlog dež. odbora, da naj se uvrsti cesta od Flumičela do Morozinskega otoka med skladovne in da se dovoli cervinjan-skemu cestnemu odboru 2000 gld. podpore za izdelanje ove ceste, izroči zbor peticijskemu odseku.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. septembra.

Včeraj so se *deželni zbori* odprli. Članki, ki jih ustavovorni listi prinašajo o

plane dele in svoje resnice naprej z meseca bere. Slučaj navadno vse obrne in dela z nami, kar hoče. Spoznal sem to zdaj sam na sebi; kdo bi rekel, da se bodem tukaj v hribih zaljubil, in v koga? Naj živi torej slučaj on bode nad menoj odločil. Pod njegovo varstvo se postavim; morda mi bode dal, ginjen od moje udanosti, dobro misel. Za zdaj pa ne morem drugače, moram jo še enkrat videti, to nehvaležno kantorčico, z njo govoriti, z njo se potolažiti.

In Otik je jel premišljevati, kako bi se najlože in najgotovejše z njo sešel, to se ve da tako, da bi dedček ne vedel. Materi si nij upal povedati, Jenika je še zmirom črtil kot poročnika one sitne novice in sicer se ga je dečak tako kljubovalno ogibal, da je bilo težko z njim izpregovoriti. Anka je bila preveč abotna za tako nalogo, tujca za to najeti je bil preveč ošaben; — nij ostalo torej drugega, nego da sam pri sebi sveta in pomoči išče. Končno mu je prišla kakor

se mu je zdelo, srečna misel. Toliko je bil vendar že zvedel iz kmetskega življenja, da dekle, ali kjer dekel nemajo, odrastle hčere prve vstajejo, živino preskrbé, kure nakrmijo, pred zajutrkom drv nakoljejo, po vodo gredo itd. Namenil se je tedaj zgodaj hišico od daleč obhajati, upajoč, da bode Enefo pri takih opravkah od daleč zapazil, na njo zaklical in z njo se pogovoril.

Ko se je ta misel v Otiku rodila, nij je več izpustil, ter se nij malo na-sè jezil, da mu nij že davno v glavo prišla. Zdaj si je stoprv želel minolih, prezevanih in preječanih dnij, ko mu je na misel prišlo, kako je lahko čudnega dedčeka prekaniti. Koliko novih sladkih vtiskov, koliko ne slutnih veselje, bi bil lahko v tej dobi izkusil in kako bogat bi bil že lahko blaženih spominov, ko bi bil poprej modrejši!

Otik, misleč da si bode izgubljeni čas dobro nagradil, drugega jutra vstane, ko se je komaj svetiti začelo; zopet si je vrgel

preko ramena puško, da bi imel kakšen izgovor, ko bi ga po naključju kdo srečal z vprašanjem, kam tako zgodaj, in plazil se je skrbno po raznih ovinkih do gozda, pod katerim je nekoliko korakov preč stala hišica; okolo katere ograje se je vil potok deroč izpod Ješteta. Doktor se je skrbno skril v goščavi, in izvolil si tako mesto, od katerega se je lahko videlo pred hišico in oni del vrta, kjer je delal potok tolmún, iz katerega so zajemali vodo za dom.

Ko je tako nepotrpežljivo v skritji čakal, je-li mu bode slučaj ugoden, ki ga je tako slavno klical, hitel je dedček v nasprotnem smeru proti Mrakotovini. Tudi on je izvolil zgodnjo uro vedoč, da bode našel skrbno gospodinjo že na nogah in samo. Pripravil se je bil, da izpregovori denes z gospodáročno važno a pametno besedico. Tudi on je bil baš kakor doktor s svojo potrpežljivostjo pri kraji.

Gospodárica je prepevala pospravlja

tež priliki, poudarjajo kako nemajo deželni zbori zdaj nobene politične važnosti, kako se nij treba več bati viharov sej in odrekovanja pošiljanja poslancev v državni zbor, kateri je zdaj oproščen teh verig itd. — znane stare bog zna kolikokrat ponavljene fraze, katere smo bili vajeni že pred uvedanjem direktnih volitev slišati.

Mej češkimi listi je zopet huda domača borba, kateri povod je ta, da so „Narodni listy“ trdili, da je prihod in sprejem cesarjev, kakor tudi neuspeh čeških deputacij pokazal škodljivost pasivne politike in za češki narod nujnost, stopiti v akcijo.

Srbski kongres, ki je bil po volitvi patrijarhovi odgođen, sklican je s cesarskim pismom zopet na 4. dan oktobra.

Magjari so v Londonu zopet nekaj kredita dobili, davka jim — pravijo sami — precej priha, v kase in upanje imajo, da bode deficit manjši, nego je bilo preračunjeno. V sled tega oficijozno veselje v Pešti, ki pa samo razodeva, kako Magjare peče njih denarna stiska.

Vnanje države.

Srbski knez Milan se je 7. sept. sel z ruskim državnim kancelarjem Gorčakovom v Švajci.

Iz Pariza se brzojavlja da je umrl nekdanj (pred 1848) mogočni francoski državnik, reakcijonar in kazitelj ustanosti Guizot.

Volitev v okraji Maine-Loire je izpala v republikanskem smislu ker je dobil republikan Maile 36.408 vladni kandidat 22.212, in bonapartist Berger 19.172 glasov.

Pri španjski vladi poverjena poslanika avstrijski in nemški sta se 12. t. m. predstavila maršalu Serranu. Nemški poslanik je djal, da nemški cesar upa, da bode Serrano znal vzdržati natele socijalnega reda s konservativnimi pomočki. Maršal Serrano je odgovoril, da bode španjska vlada upanje Evrope opravičila. Obema poslancema se je zahvalil za priznanje španjske vlade.

Nemška vlada bode v novi sesiji državnemu zboru predložila pravne postavbe, proračun in postavbo za društva v vsej nemški državi.

Da se Turčija silno oroži, potrjujejo že razen omenjenih ruskih, zdaj tudi srbske novine. V dveh letih je le pri eni fabriki naročila 700 kanonov, enako je z drugim orožjem. Ker Turčije nikakor denar ne tišči, mora se bati katastrof, ki jej žugajo.

Dopisi.

Iz Kamnika 11. sept. [Izv. dop.] Tudi nas Kamničane je zanimala volitev poslanca v deželni zbor, katerega je imelo voliti namesto odstopivšega dr. Supana Lju-

po hiši sveto jutranjo pesen. Kakor vsi po-božni ljudje stare korenine pela je takoj ko je iz postelje vstala do zajutрка pesni, katere so bile baš na čas.

Radostna pa z začudenjem je dedčeka sprejela; nikamor nij hodil, razen v cerkev, še domisliti si nij mogla, kdaj je bil na zadnje na njenem domu.

„Solnce še nij izza gore in vi ste že na nogah, dedček?“ zakliče pristržno podajaje mu roko; „kaj mi boste pa tako zgodaj zjutraj povedali?“

„Veliko dobrega ne,“ vzdihne dedček brisaje si pot s čela. Ves je bil spehan od hoje in s srčnim ginjenjem. Truden se zgrudi na stol, katerega mu je hitro k mizi pristavila, pa nij pripustil, ko je hotela iti ven, da bi mu kaj za okrepčanje prinesla. Izgovarjal se je, da se mu mudi, da ne bode nič zavžil, da nij po drugo sem prišel, nego naj ga en trenotek posluša.

(Dalje prih.)

bljansko mesto. Veselilo nas je, da so se združili (sedaj vidimo da žalibog le na videz) klerikalci z liberalnimi Slovenci da postavijo skupno narodnega kandidata, in ga potem tudi sigurno volijo narodnjaki obeh strank ker tu je šlo le za narodni program. A sedaj po volitvi vidimo, kaj je z malo izjemo klerikalcem narodnost, — fraza, krinka pod katero skrivno rujejo proti pravi narodnosti, da bi si pridobili zopet gospodarstva in nas podvrgli samo rimski politiki.

Ker je bil postavljen kandidat od obeh strank, nadejati se je torej bilo, da bode agitirala tudi klerikalna stranka zanj; a tega nij samo ne storila marveč na skrivnem tudi protivila, češ, naj le delajo „mladiči“, in ko propadejo se jim bomo pa v pest smijali in svetu trobili da nič ne morejo. Mej tem ko je „Sl. Nar.“ pretečeni teden v vsakej številki govoril in priporočal narodnega kandidata, molčal je farovski list, molčale so „Novice“ in samo kakor „zavoljo lepšega“ pičlo omenila sta oba lista skrito mej noticami da je postavljen od Slovencev dr. M. za kandidata ljubljanskega mesta. Mesto da bi storila oba lista svojo novinarsko in narodno dolžnost, in agitirala za narodnjaka, ter koristila narodnej stranki, škodovala sta se svojim molčanjem in svojo pasivnostjo, ter tako indirektno z mrzenjem do kandidata narodnega pripomogla k zmagi kandidata ljubljanske kazinsko-birokratiške stranke. Sramota! In ta dva lista se še imenujeta, da sta narodna!

Slutili smo sicer bravši članke v „Sl. Narodu“, da propade narodni kandidat, a da bi se bili pa klerikalci tako odtegovali volitvi, tega se nij nadejal noben človek. — Čedalje večja demoralizacija polastuje se volilcev in sicer povsod, in kdo je tega kriv? Tista hvalisana posivnost, vsled katere se v Ljubljani že toliko časa zdržujejo Slovenci volitev, mesto da spolnujejo svojo državljansko pravico.

Tu imaste žalosten izgled kam vas pripelje brezčinnostna politika vzdrževanja od volitev. Vladna stranka potiska vedno hujše in nij čuda da pridobi tu in tam kak glas, ki bi ga dobil narodni kandidat, in vi pa držite roke križem in gledate kako odpada glas za glasom — sad vaše pogubne pasivnosti!

Od sv. Križa pri Ljutomeru 12. sept. [Izv. dop.] Mirno živimo na našem murskem polji, po močeh se pečaje s poljedelstvom, koje je edini vir, iz katerega si vlečemo vsakdanji kruh in potrebnega denarja, da plačujemo svoje visoke dače. Letino pri nas moram letos srednjo imenovati, da bi le zrnje v ceni kaj poskočilo. Politično živimo pri nas na tihem; vsak — liberalci in klerikalci — pretuhtuje tibo svoje nazore, tu pa tam se sicer dva hudo popraskata, a če je treba v bran se postaviti narodnemu protivniku, hitro smo združeni na nogah in gorje mu, ki skuša našo narodnost napasti. Sploh predivjih ščuvavcev in prenapetih partikularcev nemamo v naši sredini, narodna zavest pa je tako razširjena in ukoreninjena v naši krvi, da se ti že devetletni dečak, ki obiskuje vsakdanjo šolo, nemškemu sošolcu heroično vzpostavi.

Obdaje nas od vseh strani 19. stoletje omike in napredka; skrbi se povsod za blagostanje ljudstva in za prijetnosti človeške družbe sploh; komunikacija mej raznimi kraji

je že tako urejena, da v malo urah listič, ki ga prijatelju napišeš, preleti široke doline in visoke gore, ter ga adresat kmalu dobi v roke. A te hvalevredne naredbe še nij pri nas; glavna pošta nam je Ljutomer, od tod pa nam nosi mož peš le vsako sredo in soboto pisma, če pa ta mož zbolí ali ima preveliko svojega opravila, lahko čakaš več ko po teden dnij na pismo in časnike, tako da časnike vsikdar še le po 8 do 10 dnij potem ko so izšli, čitamo. Pa kako lahko bi se tej nerednosti v okom prišlo! Skozi naš kraj se vozi vsak dan pošta iz Ljutomera v Radgono, zakaj pa bi ta ne pripeljala vsak dan pisem iz Ljutomera in jih kje pri sv. Križu ne oddala? Saj imamo moze, ki bi se lahko s tem delom pečali; nastal bi tako sv. Križ kot filijala ljutomerske pošte, kar bi tembolj želeli bilo, ker ova pošta skozi več ko pet ur hoda postaje nikjer nema; tako bomo mi Križevčani, pa tudi cela okolica hitro in redno pisma prejemali. Na noge tedaj veljavni moze, pogovorimo se in delajmo za to reč, ki bo gotovo vsacemu všeč pa tudi v veliko korist.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) ima denes ob 10. zjutraj drugo sejo. Dnevni red: volitve raznih odsekov in predloge deželnega odbora.

— (V kranjski trgovinski in obrtnijski zbornici) so bili sprejeti v seji zadnje soboto: a) nasvet predsednika g. V. C. Supana, naj slavna trgovinska in obrtnijska zbornica sklene: na visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo udano prošnjo staviti, da se potrebni koraki storé, da se od ogerske vlade do začetka prihodnje sesije drž. zbora dobi dovoljenje za zidanje železnic v kratki progi, kjer se ljubljansko-karlovška železnica hrvatskega ozemlja dotika. b) Nasvet g. predsednika V. C. Supana, naj se vis. c. kr. trgovinsko ministerstvo nujno prosi, da glede na resnično ubožanje in revščino na Dolenjskem, nemudoma v prihodnji državno-zborski seji zakonsko osuovo o zidanji lokomotivne železnice Ljubljana-Karlovce, v poslanski zbornici vis. državnega zbora predloži in potem po dobljenji postavbe precej zidanje te železnice na državne stroške v delo vzame. c) Nasvet g. V. C. Supana, naj trgovinska in obrtnijska zbornica z ozirom na dokaz, da kranjske železnice spadajo na periferijo evropske železniške mreže, spiše spomenico s zraven spadajočim zemljevidom. d) Sprejet je bil dalje tudi enoglasno nasvet podpredsednika g. Horaka, naj zbornica tudi kranjskemu deželnemu zboru svoje storjene korake sporoči, in prosi za podporo v tej zadevi.

— (V Šmarji pri Celji) je bila — kakor nam navzoč gost poroča — 12. t. m. prav lepa šolska svečanost. Dopoldne so bila spraševanja po posameznih razredih, pri katerih se je videlo, da so bili učitelji mej letom prav marljivi. Popoldne so se vsa deca in mnogo šolskih prijateljev zbrali na travniku g. Skaza, ki je poseben šolski prijatelj, in zagovornik napredovalnega učiteljstva. Tu se je dalo mladini dosti jesti in piti, g. dr. Orozelj imel je primeren slovenski govor in otroci so lepo popevali in telovadili. V prostorih g. Jagodiča bila je potem še otroška igra in na večer pa ve-

selica s plesom za odrasle. Iz tega kratkega poročila se uže vidi, kako so Šmarčanje za šolo vneti, kdor je bil pa sam navzoč se še bolje prepriča.

— (Vabilo) k besedi, katero naprave slovensko štajerski učitelji 21. sept. v Wies-thalerjevi dvorani (Hotel zur Stadt Wien) v Mariboru. Program: 1. Pevčeva molitev. 2. Slovan. 3. Zakletev viharja. 4. Der Wanderer. (Solo.) 5. Mili kraj. 6. Byvali Čechove. 7. Rožica. 8. Hrvatska domovina. 9. Želje (solo.) 10. Kje dom je moj? 11. Bože živi. 12. Večerna — Mej posameznimi točkami svira godba. Vstopnina za osebo 40 kr. večji doneski se hvaležno sprejemajo. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

— (Dopis.) Iz Dobravelj na Krasu se nam piše: Uže več let nij bilo letine kot to leto: prvo žito je obilo dalo, sadja je bilo dosti, turšica je lepa da je ne pomnimo take, posebno me veseli, ko vidim grozdje uže zrelo in prav zdravo, da ga nij bilo še takega, in tudi vinopivec se veseli te zlate kaplice.

— (O besil) se je Jakob Sojar 32 let star, posestnikov sin na kozolci Franc Maliča na Viču pri Ljubljani včeraj ob 6. uri zjutraj. Uzrok zakaj, se dozda ne ve.

REVALESCIERE.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescieri du Barry

v Londonu.

Izvrstna zdravilna hrana Revalescieri du Barry

odstrani vse bolezni; namreč bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, navāl krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom kljubovale.

Spričevalo št. 73.621.

Na Dunaji, 1. februarja 1871.

Neskončna hvaležnost do Vas mi daje povod, Vam te vrstice pisati. Bil sem skozi štiri mesece od strašne naduhe trpinčen; nikdo mi nij mogel olajšanja dati, dokler nijsem na svet prijatelja Vaše izvrstne Revalescieri vzel, ki me je od tega zlega temeljito ozdravila.

Feliks baron pl. Clarov.

Spričevalo št. 65.715.

Paris, 11. aprila 1866.

Moj gospod! Moja hči, ki je izredno trpela, nij mogla prebavljati niti spati; nespečnost, slabost in nervozna razburjenost jo je prevladovala. Ona se nahaja celo dobro po čokoladi Revalescieri, ki jo je popolnem ozdravila, ima dober tek, dobro prebavljivost, pomirjene živce, zdravo spanje in trdno meso ter je zopet dobre volje.

H. de Montlouis.

Spričevalo št. 73.800.

Mohač, 20. decembra 1871.

Tri mesece sem Vašo slavnoznano „Revalescieri“ užival in po tem od večletne zlate žile ozdravel, ter sem to izvrstno sredstvo enemu svojih prijateljev v rabo priporočil. Prosim torej, da blagovolite takoj poslati 2 funto škatico za mojega prijatelja pod mojim Vam že znanim napisom po poštnem podvzetju.

Z vsem spoštovanjem

Jož. Ulllein stavitelj.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescieri pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescieri-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescieri-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.

Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenu Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

V prej Woschnagg-ovi štacuni

glavni trg 237

se bode vse tam še založeno (manufakturno belo in perilno blago, da se tem prej prostor izprazni, za

50% pod ceno

prodajalo in sicer posebno se sme priporočati:
Za gospode srajce bele od gl. — 90 kr. navzgor
" " barvaste " " 1 — " "
" " flanelaste " " 1 80 " "
" " svitice iz platna " " 1 — " "
" " kotonine " " — 60 " "
" " prsni všivi za srajce " " — 12 " "
" " krogli iz papirja od " " 1 " "
Za dame srajce " " 1 50 " "
" hlače " " 1 — " "
" korsete " " — 80 " "
" letovniki " " — 70 " "
Platna " " — 25 " "
Chiffon, shirting, modrpolan " " — 18 " "
Kotonina in Domestique " " — 15 " "
Pique in žnorast barchent " " — 25 " "
Brilantin in Gradl " " — 25 " "
Blago za mizne prte iz brisalnice " " — 18 " "
Rjuho " " od 1 — " "
Batistni robei " " — 10 " "
Foulard " " 1 — " "
Blago za obleko iz ovčje volne " " — 23 " "
Bernsko surovo blago za hlače " " — 90 " "
dalje mizne in kuvertne pokrivala, kavini robei, blago za predgrinjala, flanelo, chachemir, tkavsko blago, svilnate charps in kravate po taci cenah. (258—1)

Umrli v Ljubljani

od 10. do 11. septembra:

Tereza Požgaj, delavčovo dete, 2 l. na oslovskem kašlju. Mat. Elizabeta Kosina, nuna st. 38 l. na srčni napaki. Ignac Fišer, 10 l. na vnetici grla. Ant. Pogibel, st. 3 mes. na ošpicah, Franc Medved, 21 let, na jetiki. Josef Jaklič 3 l. na vnetici grla. Uršula Šmuk, 85 let stara. Neža Justin 81 let stara. Jan. Tatarešek, piskrovezar, 22 l. star, na jetiki. Anton Novak, 41 l. v bolnici. Uršula Rudolf, 44 l. na jetiki. Jakob Skubec 64 l. na bruhanji krvi. Angela Podkrajšek, 3 leta stara, na oslovskem kašlju.

Tuji.

14. septembra:

Evropa: Lavtar od sv. Križa. — Munki iz Dunaja. — Čap iz Iglave. — Hasal iz St. Jurja. — Prežar iz Laškega trga. — pl. Jevreino M. iz St. Petersburga.
Pri Slonu: Jakše iz Nove vasi. — Hren iz Begunj. — Blau iz Kaniže. — Tavčas iz Vač. — Spada iz Benetk. — Zabranic iz Kopra. — Ciglar, Jare dr. Pirkmayer iz Gornjega grada. — Krmavović iz Beograda. — Nikolavšič iz Trsta. — gr. Lichtenberg iz Prapreč. — Zupan, župnik iz Reke. — Mattič iz Merana.

Pri Mallči: Plečec iz Trsta. — Obreza, dež. poslanec iz Cirknice. — Lüvinger, potnik iz Gradca. — Tausa iz Berina.

Služba podučitelja

na dvorazredni šoli v Trbovljah z letno plačo 420 gold. in po zmožnosti v muziki še 40 gold. je razpisana. Več pri šolskem vodstvu tam. (255—2)

Dobri
agenti in inspektorji
za dobro situirano
zavarovalno banko
se iščejo. Oferti pod „Reel“
v Trst poste rest. (261—1)

Dunajska borza 15. septembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	71	gld.	50	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	"	55	"
1860 drž. posejilo	110	"	—	"
Akcije narodne banke	485	"	—	"
Kreditne akcije	248	"	75	"
London	109	"	80	"
Napol.	8	"	80	"
Srebro	103	"	90	"

S tem naznanjamo, da smo svoj danes potekli kontrakt z gospodom Vinc. Woschnagg-om v Ljubljani, kateri je bil dozda okolo 6 let naš zastopnik in prodajalec naših Orig. Elias Howe-jevih šivalnih mašin zdaj ponovili.

Naše originalne šivalne mašine se pri njem zmirom na zalogi v veliki izbiri dobivajo in se za fabrično ceno prodajejo proti petletni garanciji, ter se poduk v šivanji z mašino zastonj daje.

Dunaj, 31. avgusta 1874.

Za

the Howe Machine Company
in New-York

direktor Hch. Schott m. p.

Zaloga šivalnih mašin in kar zraven gre kakor: niti, vretena, svila, olje, šivanke itd., — nahaja se kakor uže več let v mestu 242—43, kjer se sprejemajo tudi naročila za fabriko perilnega blaga vsake sorte kakor

Perilo za gospode, gospe in otroke,

kakor tudi za celo opravo in se najboljše izdelujejo. Popolni cenilni kurant o perilu in šivalnih mašinah se dobi na željo. — Naročila od zunaj se točno in najboljše izvrše. (256—2)

Vincenc Woschnagg,

c. kr. priv. prva kranjska fabrika za perilo in zaloga šivalnih mašin v Ljubljani.

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Ker so se v kratkem času

veči dobitki

pri srečkanji loz pripetili v moji kupčiji, priporočam in ponudim p. t. občinstvu zopet

Brunšvejske 20-tolar loze

po sledečem kupu:

Glavni dobitek je 40.000 tolarjev ali 60.000 gold. a. v.

En cel original-loz stoji gold. 140 a. v.

Deli loza:

1/2	gold.	75
1/4	"	40
1/10	"	16
1/20	"	8

Glavni dobitek je: 40.000, 6000, 4000 tolarjev itd.

50 veliki dobitki morajo vlečeni biti, zategadelj vsak z serijo srečkani loz in del loza more vdobiti.

Srečkanje bode uže 30. septembra 1874.

Naročila in pisma z novcem se koj rešijo.

Liste po srečkanji se razpošiljajo prosto in franko.

J. Brod,

Bank & Wechsel-Geschäft in Prag,
Wenzelplatz Nr. 3 neben „Spinka“.

(260—1)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.